

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

JONSTRUPBOGEN

49DE BIND

1 9 7 2

REDIGERET AF BØRGE HJERMOV

KØBENHAVN

JONSTRUPSAMFUNDETS FORLAG · ASGER BANG
STADAGERVEJ 44 · 2730 HERLEV

1972

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Vilh. Hellested: Jubilæumsberetning 1971	3
P. M. Hansen: Dimissionstale 1971	15
Jubilæumsstævnet 11. september 1971	22
Redaktørens beretning	24
Afsked med Wolffsen	28
H. Wolffsen: Et tilbageblik	31
Cirkulære af 12. januar 1815	35
Regnskab	36
Sofus Pop	37
Mindeord over »Skipper«	41
Helge Jensen: Skt. Hansfest 1918	42
Peter Hansen: Årets gang på Jonstrup	52
Nye lærere på Jonstrup	56
Dimittender 1971	58

JUBILÆUMSBERETNING 71

Ved stævnet på Jonstrup lørdag den 11. septbr.

Vor fest frister næppe til gestus stor –
langt mindre til lyrisk bravade.
Derfor vil jeg nøj's med de jævne ord,
om end vi er fødselsdagsglade.
Vor velkomst ska' lyde på vennemanér:
»*Dau mæ jer alle sammen!*«
Vi glæder os over enhver, som vi ser,
og håber på »*borgerlig*« gammen.
Vi takker jer, at I – jer travlhed til trods –
er mødt for at fejre vort »*Samfund*« med os.
Det tyder da på – for at tale moderne,
at jer parathed I viser os gerne!

– Osse tak til dem, der som medlemmer står
op under de hvide hår!

Den 2den august nitten-eenogtyve
– ved »Øjestenen« i Jonstrup Vang –
stod samlet en skare af Borgens sønner.
Højlydt begejstret de klapped' og sang.
For hver og én havde samme mening:
at danne en *kammeratskabs*-forening.
Som sagen var udmærket forberedt,
blev **JONSTRUPSAMFUNDET** en realitet.
– Det var en begivenhed, der var sket!!

Man længe forinden nok havde forsøgt
en sammenslutning til MINDERNES røgt.
Det hændte i 80'ernes København.
»FORENINGEN JONSTRUP« man ga' den som navn. –
Men med dens trivsel det traurigt gik!
Den knap nok de tredive medlemmer fik.
Af *udflugter* ordned den to – alt i alt:
den ene til Hellerup Glasværk,
den anden til – Vridsløse Fangeanstalt!

Umådelig heldigt man ordvalget traf
i »Samfundet«s FORMÅLSPARAGRAF:
»Om fælles *MINDER* og *INTERESSER*
skal vor forening os samle!«
Det dækker jo både fortid og nutid
for unge såvel som for gamle.

Vor tid er for sammenslutninger svær.
Se! hvor de forsvinder her og der!
Man *fællesskabet* devaluerer.
Forening efter forening kreperer –
på samme sæt som provinsaviser.
Vi derfor vort SAMFUND lykkeligt priser,
at det i år har nå't de halvtreds.
Så har vi vist grund til at være tilfreds'.

Se, hvis man fra de femti nu
sku' nævne no'd af alt,
så blev det – helt selvfølgelig –
kun meget kort fortalt.

For os, der her på denne da'
ved festen os befinder,
må det nok synes rimeligst at kigge på,
hvad egentlig der *bandt*
og endnu *sammenbinder*.

Et særligt bindeled var **JONSTRUPPROGET** –
måske lidt barnligt, oftest harmløst drilleri;
men man tør roligt bruge glosen *latterkroget*
om mangt et muntert ord – og morsom parodi.
Mon ikke nu på JUBI-da'en
med dens festivitas
en lille prøve helt er på sin plads?

Et hyppigt anvendt udtryk var ordet *batteri*.
Det mødte nemlig frem med trefoldig tydning i. –
Betydningsmæssigt set med den samme profil
var *hallojspirer*, *halvspirer*, *spirer* og *spirer*.
Forvanskning af et navn var jo »borgerlig« rutine,
og ku' man si'e forkert, så brugtes ej det rette.
Hr. *candemaks*es kone hed altid *cand-magine*,
og deres lille datter – så yndigt – *cand-magette*.
Med fantasi fru *Fus* døbttes om til *Fusijama*,
når hun blev omtalt af os unge fløse,
og *Spektus'* datter var naturligvis *spektøse*. –
Hvad fruena vne angår, de »rister« nærmest rutter:
Tænk blot på *Gunnimutter* og gæve *Fattermutter*.

I pensionatet alle ret voldsomt *abonnered*,
mens de på klassen ofte – uheldigt – *nivellered*.
En borger kunne finde på at *syle* eller *kæve*,
li'som man altså osse ku' *lille*, *støvle*, *ræve*.
En *rævekal* blev overmåde tit til *støvleknægt*,

og han var grumme lidt med en *tyrekal* i slægt.
Så var det »*sahn-lig*« meget, meget bedre,
om man var *skrejber* til at *øjle*,

ådre eller pedre!

For ens eksamen syntes det så *sevens*, *sevens* godt,
hvis man som »*tumbernal*« en flittig »*kone*« havde få't. –
Ved *hannibal* man træned på *Sibir'jen* med rytmik,
mens træske tredjeklasser travlt

drev deres *spir'-panik*.

I Borgens »*boligmasse*« socialt set var et fald
fra superforneamt *Westend* til plebejisk *Spirestald*.
For *Fyrets* tvende hybler er finhed åbenbar,
mens stakkels *Hatteæske* har klang af proletar. – –
Om sprogets vækst og vekslen jeg nu må sætte bom
og nøjes med at sige det kendte: »*Nok he-rom!*« – – –
Nej! Nævnes det bør, at vi lyk'ligvis har
en ligefrem JONSTRUP-ORDBOG sågar.
Den udformet blev med vid og med vits
i Vemmetofte – af kantor *Bitsch*.

Og så den **SKØNNE RAMME** om vor hverdags jonstrupliv:
et prægtigt stykke nordsjællandsk natur!
Hvor har vi dog i fællig travet hyggeligt omkring:
mod træthed og fortravlethed en højst fortrinlig kur.
Vi vandrede ad skovvej og mangel snirklet sti
og drøfted ofte emner med værdifuldt indhold i.
Ja, herligt var om Borgen; det har vi sandet tit.
Det gjaldt ej blot i sommergrønt, men osse vinterhvidt.
Kun de, der fostret var i den nære storstads il,
ku' måske føle landligheden som en slags exil.

En lille tur i tanken til de *gammelkendte steder*
ka' sikkert endnu glæde os – som den engang ga' glæder.

Hvis man var oversøvnig, ku' det li'frem synes sundt
at mose sig en mørkningstur den FILOSOFGANG rundt.

Greb flidens raptus først i maj eksamensdrengen,
han søgte luft og læsero på TYREENGEN.
Og der var ingen slangeraslen gennem græs- og blomstersengen
som den, når sommersolen bagte over SNOGEENGEN.

Fra BIRKEMOSEN via NAVNEBØGEN
går vor erindring videre til ØNSKEBØGEN.
Hja! ØNSKEBØGEN med hul og med knast
– og seminarinernes kejtede kast!
Et utal af sten omkring stortræets rod
vi stirrede altid på – og forstod.
Hvis ungborgeren ikke kastede ret,
ja, så blev hans *spiredimis* kun slet;
men »stred« en zahlenser ej stenen i hul,
så var hendes chancer på Borgen lig nul.

Med STORE NIELS og LILLE NIELS, to tunge sten ved ØJET,
de stærke *spirer* stolte sig i folkets gunst fornøjed.

MARGRETHES HVÆSSESTEN – histud mod Fred'riksdal!
Og PAVILLONENS lokkende, livlige dansesal!
Mer fredelig i Hareskov – for mindre end en krone –
var billig kaffedrikning hos PER KONE.

En »Øje-march« ad Vangevej i høstligt aftenland . . .
»Og general Napoljon mæ sin' titusind mand – !« . . .
Fra først til sidst i skaren – under grenes grønne buer –
en skok af frejdigt bårne og festligt hvide *huer!*

Til slut vi husker HEJREBAKKENS skønne panorama
og MØLLEBAKKENS månelyse, lette melodrama!

Vort Jonstrup en **FOLKEBLANDING** har
af fynbo og jyde og sjællandsfar,
af lollik og falstring og færing med fler':
Forskellig af sind man forskelligt sig tér.
Vi færdedes sammen fra morgen til nat,
og var man lidt *ru*, blev man nok mere glat.

J. P. Jørnsen med Borgens beskrivelse
 lige fra *Jonsborgs* fjerne tilblivelse.
 Professorerne *Jensen, Larsen og Kroman* –
 hver for sig vort Jonstrup en tro mand!
Casper Johannes Boye, hvis salmer
 har fuldkomne strofer, som sildigt falmer.
Erik Bøgh! – med sin æggende »*Gamle Borger*«
 og livsglædens glavind mod surhed og sorger.
Zakarias og Anton Nielsen – med »-sen«
 li'som *Emanuel Henningsen*,
 tre digtere – alle i folkelig dur:
 en skolelærerlitteratur.
 Brødrene *Mortensen – Carl og Hans*,
 begge på Borgen i særlig glans:
 den første vor følsomme komponist;
 den anden: fremragende fin florist! –
 To yngre skud på den samme stamme
 bør vistnok fremdrages med det samme:
 brødrene *Rasmus og Valdemar*.
 I henholdsvis København og Karlsruhle
 blev de mænd, der mer' end de mange kunne! –
Enkegaard, Gammelgaard, Østergaard, Westergaard
 gør, at vi nyttige nyheder får.
Skakke – med skipper- og skolehistorier,
 hændt ham i fremmede territorier. –
Joachim Larsen med regnebogen.
Sejr'bo med små romaner for pogen.
 Dygtige degne – uden stræb efter ry –
 som gamle *Hans Rasmussen, Karleby*.
 Ja! Fylkning af folk mellem Farø og Fanø:
Ebbe og Fraas og Blichfeldt og Danø,
Graulund og Gehl, Gebauer, Johansen,
Holme og Hauch og Holck og Kristiansen.
Becher og Benzon og Betz og Bang
 (ham, der har hyldet vor Borg i sin sang).
Kalkur og Kejser og Kesselhahn med
 mødes i lærernes lange geled.
Mathiassen, Mullerup, Christensen, Skenkelsø,

Wegener, Winckler, Wolffsen og Viderø.
Beyerholm, Tidemand . . . Joh, det er sandt!
Malling og Munch og Margrethe Landt.
Saxtorph og Zinck og Boesen og Driebein . . .
Lunddahl og Lindberg og Lerche og Lasthein . . .
Strange og Strøm og Stenfeldt og »Steno«!
 – Komplet umuligt at få dem in pleno!

Nå! Særlig bemærkelsesværdige er dog
R. C., Viktor P. – og sidst *Børge Hjeremov*
 med deres *redaktionelle* flid
 og sporsans; for det kræver bunker af tid!
 Vi ved, det er mer' end et vanskeligt job:
 hvert år at få JONSTRUPBOGEN i top.
 Et hverv, man sku' tro sled sin udøver op!

Vil nogen end mere sin viden øge
 om SØNDERSØ-JONSTRUP, så må han søge
 i FYRBOG og BORGBOG (forlængst udskrevet).
 Og i *Rudolf Bruhns* forfatterskab
 om »risternes« liv, som det dengang blev levet.
 »*De seks*« en formidabel succes har fået.
 Tænk! 24nde oplag er nået
 med denne bog om *jonstruphumør*
 i højst varieret valør. –
 Men osse *komedien* fandt mægtigt gehør.
 Den rummer, som vel adskillige véd,
 en »*høj're dimis*«-isk gemytlighed.

Var I spejdere, så bød jeg »Hat på stav!«
 for *Frigast, Thomsen og Bang* så brav,
 tre *kassemestre* – tiest i trang.
 Med hånden på sparekniven – af tvang –
 og øvet i sparsomhed mangan en gang!

Fem *formænd* har vi i halvseklet haft.
 De fire første er døde;
 men vi vil i mindet dem møde.

Forstander Bredstrup er »dagens mand«,
fordi han foreningen started.
Mon ikke med sandhed vi sige kan,
at »barnet« sig vel har artet?
Med *Fatter*-lune og jonstrupånd
han styred sit SAMFUND med sikker hånd.

Næste formand blev *Hegelund*,
landsbylærer . . . fra Ulstrup dernede.
Altid med både pen og mund
er han til forsvar for Jonstrup rede.
Sammenbidt, ivrig, men aldrig perpleks.
Engang var han en af »de seks«.

Så kom københavneren *Gehl*.
Af jonstrupsk rod var han runden.
Rolig og venlig han klared sin del.
Vi lærte at kende hans kunnen.
Smuk og værdig som formand han stod,
Smukt er det indtryk, han efterlod.

Fjerde formand blev nu *Kaj Bang*.
Store evner han havde som leder!
Mestred at sætte sin tanke i sang,
viste det mange steder.
Ildfuldt han talte og ildnende skrev.
I sin begejstring han med os rev.

Skal vi, idet vi tænker på alle dem, der har gjort en
indsats for vort Samfund og ikke er mere, forene os i et

»Æret være deres minde!«

»Under ly af larm foroven
tramped Herrefolket frem,
planted råt og blodigt hoven
i vort stille, danske hjem.

På vor BORG, der fremfor alle
var en blid og dansk idyl,
hørtes rå kommando gjalde,
fremmed fodslag, hæse hyl.«

Besættelsen! Flytningerne!

Nyordninger med mere,
hvordan de på vort »SAMFUND«s liv
har kunnet influere,
det burde man på denne dag
måske nok kommentere;
men så fik af minutterne
vi brug for mange flere,
og der er ikke andet for
end bare: *renoncere!*

Den tit besungne Borgens »*sønneskare*«
er ble'd et større Jonstrups *ungdomsskare*;
for nu som »*borgerinder*« ved dagens dont man skuer
en stor og udsøgt flok af frøkener og fruer.
Velgørende det er midt i sliddets beske il
med bløde kvindestemmer og lyse pigesmil!

Apostelen Paulus i oldtiden skrev
i sit vidtkendte 2det Korinthierbrev:
»Det gamle er forbi! Noget *nyt* er kommet til!«
Det samme gælder Jonstrup, vi blankt erkende vil –
men vi af ældre årgang med lidt vemodigt sind,
når i FORTUNENS JONSTRUP vi stundom kigger ind.

Den nymodens *mængdelære* falder os lidt svær!
Den gamle »Borg« ved Sønderø var mer *familiar!*
Det nye krav om *masse*, vor moderne tid har skabt,
bevirker vist, den gammeldags
fortrolighed går tabt.

Nu kommer og nu går man her
på universitetsmanér,
og masser af studerende

hverandre sjælden ser.
Men selv om slet ikke alle
                                  på nært hold hinanden kom,
man syn's, der må være noget,
                                  som alle er fælles om.
Og dette »noget« sku' gerne
                                  foreningen ta' sig a'.
Derfor vi håber, de unge
                                  vil fortsat et SAMFUND ha'.

Som kampestenen står ved stille sø,
har vor forening været *værn* om Jonstrups minder.
Og vi vil ønske, at det osse sker
i fremtidsår, som nu herefter rinder.
På grønne håb og rigtig go'e ønsker
vi tror, de fleste sidder nu
                                  så stille her og pønser.
Vi ønsker for vort JONSTRUPSAMFUND,
                                  festens fødselar,
og dem, der frem i tiden
                                  sig af dets trivsel ta'r . . . .
Ja! Alle varme ønsker
                                  vi i eet til sidst vil samle:
»Bliv ved at være *unge*,
                                  selv om I bliver gamle!«

Vilh. Hellested.

DIMISSIIONSTALE 12. JULI 1971

Nu står vi da atter ved afslutningen af uddannelsen af en flok unge lærerinder og lærere. Atter skal en flok mennesker, der har gået her i henholdsvis 5, 4 og 3 år, sendes ud i den danske skoles tjeneste. Åbne skoledøre venter Dem, og tingene har på mange måder lagt sig vel til rette for Dem på en måde, som vi, der blev dimitteret for snart mange år siden, ikke kender til. Hvor sundt det er for Dem, kan diskuteres; men i alle tilfælde vil vi, der havde sværere startvilkår end De, af hjertet ønske Dem til lykke, og vi vil i tankerne følge Dem ud i det bedårende junilandskab, hvor De nu skal påbegynde Deres egentlige løbebane.

Det fylder et seminarium med glæde at kunne levere samfundet en flok tjenere til noget, som jeg uden tøven vil kalde samfundets vigtigste funktion; men samtidig føler vi da også i vore hjerter et stænk af vemod, fordi vi ikke kan lade være med at tænke på, *hvor* svær den gerning er, som De – så unge De er – skal

ud i. Vi ved, at der venter Dem alle mange skuffelser og megen modgang, som vi selv har haft det i vor funktionsperiode. En lærers liv vil – hvis han er en rigtig lærer – være et svært og problemfyldt liv. I mindre grad end i nogen anden gerning, jeg kender noget til, vil en lærer føle, at han slår til i det arbejde, han kommer ud i. Ansvar er så stort, og vi er så små og så svage i forhold til dette ansvar. På den anden side kan man sige, at det vel er meningen med dette menneskenes liv, som er os tildelt, at vi skal bruge os op i noget. Det er menneskets største nød, at det lægger sit tyngdepunkt inde i sig selv, og det er den eneste lindring i denne nød, at dette tyngdepunkt nu og da bliver flyttet uden for os selv. Jeg tror, at den centrale årsag til den megen ulykke, den megen utilfredshed, den megen krigeriskhed, der præger vor tid, hvor alt kunne være så godt, er at søge i dette forhold: den hensynsløse frembæren af det eget jags ønsker og vilje.

Må jeg her citere et af de dybeste steder hos en af vore dybeste digtere: »Ak, fortjent eller ufortjent. Hvor vilde vi Mennesker ikke alle være ilde farne, dersom vi altid skulde nøjes med, hvad der strengt retfærdigt tilkommer os. Selv de af Skæbnen mest begunstigede, endogsaa Verdens rigeste og mægtigste Mænd gaar ud af denne Tilværelse som insolvente Skyldnere. Fra Vuggen til Graven lever og opretholdes vi allesammen af Kærlighedsgaver. Den, som ikke kan erkende dette, har aldrig virkelig levet«.

Når dette er sagt om lærervilkår, må man også sige, at samfundets fremtid afhænger af vor stand og dens indsats. Vi bærer ikke samfundet; men vi er med til at forme dem, der skal bære den kommende generation. Syv, otte, ni, ti, elve, tolv år af et menneskes liv står under stærk påvirkning af lærerne, en, flere, mange af en skoles lærere, og med et forhåbningsfuldt fremtidsperspektiv af den samlede lærergruppe, der som forbillede i samarbejde står helt sammen i arbejdet med børnene. Hver eneste dansker tilbringer fem, seks timer daglig i mindst syv år sammen med sine lærere. Dette forhold er blevet endnu mere tydeligt, fordi den moderne skole i så høj grad foruden sin undervisende funktion har fået en opdragende funktion. Samfundsstrukturen foranlediger, at det er såre almindeligt, at begge for-

ældre arbejder ude, og lejlighedsvis kan det roligste samvær – menneske med menneske – som børnene har, falde i den tid, hvor de er i skole.

Når man som mor og far skal have små børn i skole for eksempel i en stor kommuneskole i en by, er det simpelt hen det store lod i lotteriet, hvem man får som klasselærer for sine børn. I vort samfund med sin overordentlig udprægede nivellerende tendens, hvor vi alle principielt betragtes som lige gode og lige kloge, hvor vi alle skal have lige meget i løn uanset evner, uddannelse og etisk standard, er det instruktivt at overvære indskrivningen af småbørn i 1. klasse på en kommuneskole, hvor forældrene bestormer skoleinspektøren for at få netop den bestemte lærer eller lærerinde til deres barn. De ved – i alle tilfælde på dette tidspunkt, hvor de betror det bedste, de har, til skolen, – hvad en god lærer er værd.

Hvilket ansvar er det ikke for en lærer at påbegynde skoleuddannelsen af de små børn. Skal de få lov til at åbne sig, udvide sig og optage lyset i sig, eller skal de forblive lukkede, trække sig ind i sig selv? Det beror på Dem. Det er et stort ansvar at bære.

Men sammen med ansvar hører heldigvis da også ofte megen glæde. Det er derfor, det er så stor en glæde for Dem at forlade den lærerstuderendes hyttede tilværelse og komme ud til en selvstændig ansvarlig stilling, hvor tingene hviler helt på Deres egne skuldre.

Lærerens gerning er på mange måder en af de rigest belønnede gerninger. I sandhed ikke i materiel henseende, hvor vi altid helt klart må regne med at stå på en såre beskeden plads, selv om det ikke er helt så slemt som tidligere, men i den indre tilfredshed, det giver at stå i en stadig kamp for at fremme ting, man selv holder af.

Vi må som mennesker og som lærere op af skyttegravene og finde ud af, hvad vej vi ønsker, mennesket skal gå, og hvilke værdier samfundet skal tjene. Det er alene sandheden, der skal tjenes, uden prestigehensyn og uden alle former for taktisk væren sig selv nok.

Læreren må igennem sin livsklogskab og sit livskendskab have sans for livets sande dimensioner. Har han ikke det, vil

han heller ikke have nogen mulighed for at løse samfundsmæssige eller etiske problemer. Det primære er ikke at tilpasse den opvoksende ungdom til samfundets krav, til forståelse af teknik og økonomi, men til selve livet i dets overvældende rigdom.

I lærerpersonligheden kan opstilles en trinfølge, bestemt af forholdet mellem skabende evne og personlighed. På de nederste trin finder vi dem, hos hvem der er et gabende svælg mellem disse ting, og på de øverste trin dem, i hvem store ideer er inkarneret, mennesker, som uden at opgive deres personlighed bruger sig selv totalt op i den inspirerede ides tjeneste, bliver bærere af den, ja identiske med den.

Erik Rostbøl lader i bogen »Lysset« sin unge lærerskikkelse sige: »Den frygteligste svøbe er den tilstand, hvor intet længere er afhængigt af din tilstand, af, at du forstår, at du vover, at du er villig til at ofre dig. Den værste svøbe er den, der udløser krigen, det samfund, hvor ingen længere med sin sjæls salighed og hver trevl af sin krop var ansvarlige for, at livet blev levet efter sin bestemmelse«.

Dette karakteriserer tilstanden, hvor skabende evne og personlighed ikke kan finde hinanden; men også *hvor* de finder hinanden i den anden ende af trinfølgen, er problemerne store. Disse mennesker er himmelstormere, tindebestigere, som higer imod renhed og fuldkommenhed. Derfor bliver deres fald stort. Netop fordi de så stærkt føler deres ansvarlighed over for menneskene, er det ensbetydende med sjælelig katastrofestemning at måtte erkende, at vejen oftest ikke er farbar. De vil ofte blive stjerner, som kun lyser for sig selv i det kolde, endeløse rum. Men de tager byrden på sig og vokser i ydmyghed.

Læreren lever sit liv omgivet af mange mennesker; men man må ikke derfor tro, at lærergerning altid er en uensom gerning. I forholdet til børnene og især til den meget tidlige ungdom, De vil møde i Deres ældste klasser, vil der altid, uanset hvor fremragende læreregenskaber De møder med, være et skel, som ikke kan overtrædes, og der er især en ting, De vil komme til at undre Dem over. Det er den uhyre smalle margen, der gives Dem. I den positive retning er der næsten ikke grænser for, hvor hyggeligt og godt man kan have det med børnene; men samtidig er det således, at det kan vende med minuts varsel, hvis De begår en

fejl eller noget, der kan opfattes som en fejl, og al den sammen oplevede hygge og glæde og festlig faglighed fungerer da på overraskende måde ikke som indskudt kapital i en bank. De opfattes som den ansvarsbærende, og De må være klar til at bære ansvar også for ting, De intet har at gøre med og ingen indflydelse har haft på. Det er en meget klar skillelinie mellem at være et modent og et ikke modent menneske, at man er i stand til at bære ansvar for ting, man i virkeligheden ikke har ansvar for, uden protest, blot for sagens, for helhedens skyld. Dette kræver det uhyre væsentlige af en lærer, at han har store mentale ressourcer. Det er blevet et meget moderne begreb, og jeg tror, at det er noget af det allervigtigste for os skolefolk. Har man ikke disse mentale ressourcer, der kan have deres rod i en klar livsindstilling eller i et lykkeligt familieliv, eller hvad ved jeg, er man invalideret i sin lærerfunktion.

En helt anden karakter end samarbejdsforholdet til børnene har det kollegiale forhold. På en måde er dette vandrette forhold i al sin brede og flagrende dus-hed noget af det mest indviklede og vist nok for mange lærere noget af det, der ofres flest lønkammertanker på. Det er forholdsvis let for den flinke lærer at vinde børnenes sympati og agtelse, og forholdet til den overordnede, skoleinspektøren, vil normalt være ret ukompliceret; men i kollegaforholdet er der under den festlige og glitrende overflade mange problemer, som kræver vidtgående takt og medmenneskelig forståelse. Det kan overhovedet ikke sammenlignes med kammeratskabsforholdet i en seminarieklasse, som er bestemt af ens vilkår, fælles problemer, fælles væren ung og måske først og fremmest fælles væren et kæmpetal mennesker, der næsten altid i et demokrati kan gennemtvinge sin vilje. I kollegaforholdet på en kommuneskole ligger der gemt mange skjulte snarer: prestigeforhold omkring timestfordeling og fagfordeling, hvor visse dele af arbejdet anses for mere attraktive end andre, afvigende syn på kravene til børnene i retning til disciplin og orden, ansvarsfordelingen omkring brugen af faglokaler, divergerende syn på børneopdragelsesprincipper og børneproblemer. Især dette sidste punkt vil være svært, idet det vil afhænge af ens hele pædagogiske og menneskelige indstilling. Som vordende deltager i lærerråd og lærerrådsforhandlinger bør De

holde Dem for øje, at De står med et vældigt ansvar, hver gang De siger noget, idet der er en overordentlig stor suggestibilitet i alle sådanne forsamlinger. Deres opgave er så klart og sagligt som muligt at redegøre for Deres synspunkt, så Deres stilling står klar for alle. Hermed er De bedst med til at undgå skadelig syrn og boblen; men samtidig bør man nok også her som i næsten alle lignende situationer gøre sig klart, at tale er sølv, mens tavshed ofte kan være guld.

Forholdet til Deres foresatte, skoleinspektøren og kommunens højere skolemyndigheder vil De sandsynligvis finde let og klart. Dersom De opfylder de krav, der stilles til Dem i retning af præcision, flid, orden og indsats i forhold til Deres evne, vil De sandsynligvis kun møde venlighed og interesse, der oven i købet kan konverteres til taknemmelighed, hvis De yder en virkelig indsats ud over dette i form af forældrekontakt og bred deltagelse i skolens liv. Derimod vil enhver form for manglende præcision, f. eks. ved påbegyndelsen af timerne, ved aflevering af indberetninger o. l. omgående medføre, at man mister respekten for Dem.

Skoleinspektøren vil være Dem taknemmelig for enhver indsats til skolens bedste, mens De kun yderst sjældent vil få kontakt til de højere myndigheder. Dog skal De vide, at der er en yderst levende interesse også blandt Deres øverste foresatte, blandt de folkevalgte. Den nylig gennemførte styrelseslov giver et klart billede af ønsket om aktivisering af hele kredsen omkring en skole i disse år.

I forholdet til forældrene bevæger vi os ad den biologiske tilknytningens brede baner. Forældrene ved fra talrige drøftelser med børnene en masse om Dem og overtager på en ejendommelig måde ofte børnenes synspunkter. Her vil De virkelig som lærer kunne få lov til at opleve virkelig opmuntring og anerkendelse udefra, noget, der er en yderst sjælden vare for os voksne mennesker. De samme voksne samfundsborgere, der ellers måske ikke har så megen interesse for skolen, for lærerstanden og dennes vilkår, vil som forældre være varme og nære instanser, på samme måde som de også vil kunne være hastigt reagerende modstandere, hvis læreren skønnes at have handlet ilde med deres børn.

Som hovedregel må det dog nok siges, at lærerens store ansvar over for den opvoksende slægt ikke altid mødes af et lignende ansvar fra de voksnes rækker over for lærerstanden. Denne kendsgerning må man nok så hurtigt som muligt gøre sig fortrolig med for at undgå unødvendige skuffelser. Det, der giver en lærers liv indhold, er den udvikling, han oplever i sig selv, når det lykkes ham at åbne børnenes blikke for livets mangfoldighed. Ære og velstand beskæres Dem ikke, men for den, der har sans for, at lykke er et produkt af åndelig oplevelse, er en åndelig kvalitet, for den vil gerningen rumme megen glæde.

Det gælder i lærergerningen om at holde uvedkommende hensyn ude. Læreren skal koncentrere sig om barnet og dets udvikling og selv være villig til at træde i baggrunden.

Nu er vi så nået til vejs ende i det første led af Deres uddannelse. De har opnået anerkendelse af samfundet til, at De må fungere som lærer i den danske folkeskole. Næste led i Deres uddannelse skal De selv varetage. Nu skal De i daglig praksis videreudformes som lærere. Det er mit varme ønske for Dem, at De til stadighed må være på vej, og at De fortsat må vise Dem værdige til den gerning, De har påtaget Dem.

Vi her på seminariet føler os trygge ved at sende disse fire klasser ud i samfundet, og der er ingen tvivl og forbehold i vores sind, når vi nu sender Dem ud som lærere i den danske folkeskole. Måtte det blive til lykke for Dem. Måtte det blive til lykke for de mennesker, blandt hvem De skal udføre Deres arbejde.

JUBILÆUMSSTÆVNET

11. SEPTEMBER 1971

Jonstrupsamfundets 50-års jubilæum blev for de ca. 45 deltagere en stor oplevelse. Vejret var, om ikke strålende solskin, sådan som vi så tit har haft det ved vore stævner, så dog et behageligt efterårsvejr, der bevirkede, at dagens forskellige programpunkter kunne afvikles uden hindring.

Traditionen tro begyndte stævnet kl. 14. Med stor forventning imødeså man, dels hvor mange der ville komme, dels hvem. I de senere år har langt den overvejende del af stævnedeltagerne været ældre medlemmer af samfundet, og tilgangen har været yderst ringe. I år så man igen mange dimittender fra 1920'erne – den ældste deltager var dimitteret 1905! – men også de yngre årgange var pænt repræsenteret, selv om kun *een* dimittend fra 1971 var mødt op. I bestyrelsen havde der været stor bekymring for, om formanden, der lider af dårligt hjerte og kronisk bronchitis, kunne give møde. Stor var vor glæde, da han lidt før 14 ankom i sin røde Rekord, med fruene som chauffør.

Dagen indledtes med det traditionelle kaffebord, hvor man fandt sammen ved bordene nogenlunde efter samtid på Jonstrup, hvad der naturligvis straks gav samtalestof. Generalforsamlinger er ofte en mængde ord og tal, noget, der blot skal overstås. Til lejligheden havde formanden affattet sin beretning på vers, et imponerende arbejde, som blev modtaget med langvarigt og berettiget begejstret bifald, idet den bragte en gennemgang af de forskellige episoder fra samfundets historie og en opregning af et utal navne på personer, der på en eller anden måde har haft betydning for Jonstrupsamfundet. Beretningen har derfor fået en berettiget førsteplads i årbogen.

Generalforsamlingens dirigent, hr. Wolffsen, annoncerede næste punkt på dagsordenen som redaktørens »bemærkninger« om årbogen i stedet for »beretning« – en fortalelse, som redaktøren – efter formandens fornemme beretning – kun var glad for! »Bemærkningerne« findes andetsteds i årbogen.

Næste punkt på dagsordenen var kassererens beretning. I stedet for at remse en masse tal op, som tilhørerne alligevel ikke

kunne huske, var kassereren så fornuftig at beskæftige sig med helheden. Også han kom ind på den katastrofale mangel på nye medlemmer, samt på nogle medlemmers modvilje mod at betale (!), hvad der naturligvis giver kassereren et urimeligt, stort ekstraarbejde. Restoplaget af årbogen, som hvert enkelt medlem af samfundet har fået skriftlig meddelelse om, omtaltes også. Det var svundet en lille smule i beholdningen af tidligere årgange af årbogen, men der er stadig ældre numre at købe hos kassereren! – Forsamlingen godkendte samtlige beretninger, og efter en kort valgprocedure, hvor kassereren blev genvalgt og bestyrelsens mangeårige medlem, Wilhelm Thomsen, efter eget ønske trådte ud og blev erstattet af Hans W. Rasmussen (1958), erklærede dirigenten generalforsamlingen for hævet.

I turen til »Øjet« deltog næsten alle. Naturen er unægtelig forandret derude: »Øjet« er fuldstændig lukket af vegetation, men stenen står der stadig, og stævnets deltagere glædede sig ved gensynet. Som en ny detaille i programmet for dagen kørte vi videre til Jonstrup, hvor vi fik lov at komme ind i gården og gå tur ad »filosofgangen«. Det var for mange en god tilføjelse til det normale program.

Ved aftensbordet herskede den sædvanlige, hyggelige stemning, hvor nogle fortalte småtræk fra deres tid på Jonstrup, til stor glæde for de øvrige deltagere.

Underholdningen om aftenen blev af særdeles høj kvalitet. Ganske vist svarede den ikke helt til annonceringen i programmet, men det blev den ikke ringere af. Et hold liniefagstuderende i dansk havde under lektor Kesselhahns ledelse indstuderet et radiospil af H. C. Branner (NATTEREGN), hvis tema var: faser i et ægteskab. Det fremførtes særdeles udmærket, og det må have været et stort arbejde at nå til et så godt resultat. – Musiklærerne Kurt Mack og Birger Folmer Jensen spillede *meget* smukt og nuanceret 3 tyske danse & spansk og brasiliansk musik. Det var underholdning af meget høj kvalitet, og tilhørerne kvitterede da også med langvarigt, fortjent bifald.

Stævnet sluttede – igen traditionen tro! – med et kort kaffebord. Mon ikke alle stævnedeltagere var glade for dagen? Og mon ikke næste stævne skulle kunne samle flere deltagere end de 50, vi nåede op på sidst på dagen?

REDAKTØRENS BERETNING VED JONSTRUPSAMFUNDETS STÆVNE

Ser man tilbage over de 50 år, hvori Samfundet har bestået, bemærker man, at mens der ikke har været afholdt stævner regelmæssigt – af forskellige årsager – er Jonstrupbogen udkommet hvert år, siden samfundet blev startet, på een undtagelse nær. Der har ikke været overvældende mange redaktører (4), og den linie, som blev lagt fra starten, er i alt væsentligt fulgt gennem alle årene. Bogens vigtigste funktion er at virke som bindeled mellem seminariet og medlemmerne, og derfor har den hvert år bragt to væsentlige slags bidrag: skildringer fra det »gamle« Jonstrup, og indtryk fra nutidens Jonstrup. Jeg har selv set det som min pligt at føre denne linie videre. Jonstrup af i dag er jo vidt forskellig fra Jonstrup for bare 10 år siden, og det er vel af interesse for Samfundets medlemmer at følge med i seminariets udvikling samtidig med, at ældre tiders forhold genopfriskes for ældre medlemmer og berettes for nye.

En del af stoffet går igen fra år til år: Årets gang på Jonstrup, Fra Jonstruppernes verden, fortegnelse over dimittender, regnskab, fortegnelse over bestyrelsens medlemmer. Den del skriver sig selv. Men må jeg komme med et lille hjertesuk: Hvad med de forudgående 30–35 sider? Jeg har tidligere sagt, at jeg meget gerne modtager bidrag til bogen. Det har ikke hjulpet så forfærdeligt meget, hvorfor jeg ofte har været henvist til selv at finde alt stof frem! Det er mit job, så jeg klager ikke, men jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge, om nogen kunne ønske et delvis andet indhold? Jeg ved vel, at man vanskeligt kan finde stof, der interesserer alle Samfundets medlemmer, eftersom vi er så forskellige i interesser og alder, men jeg har tænkt alvor-

ligt over, om der kunne være områder og emner, man har savnet i Jonstrupbogen. Som før sagt, er Jonstrup i dag *meget* forskelligt fra tidligere tiders Jonstrup, hvad der viser sig mange gange i hverdagen – dog ikke mere forskelligt, end at en del traditioner er bibeholdt (dusfest, øjetur, juleauktion, julefest, forårskoncert m. m.) – men skal årbogen fortsat have interesse for flertallet af medlemmerne, var det måske en ide, at mange flere bidrog til den. Jeg ville derfor gerne have en tilkendegivelse af forsamlingens mening om den sag. Demokrati på arbejdspladsen må også gælde her!

Mens vi er ved bogens indhold: jeg er klar over, at Jonstrupbogen 1971 mangler *et* vigtigt bidrag, nemlig en artikel om Wolffsen, som tog sin afsked sidste sommer. Det er en utilgivelig forglemmelse fra min side, som skyldes, at vi i min redaktørtid kun har haft brug for nekrologer over tidligere lærere på Jonstrup. Jeg beder om undskyldning for forsømmelsen; fejlen vil blive rettet i næste nummer af bogen.

Jonstrupbogen har i de mange år haft næsten samme udseende. Med stenen i Jonstrupvang på omslaget og forsiden, trykt i et format, som falder godt i hånden og i et udstyr, der er behageligt at se og føle på har den altid været en teknisk set kærkommen hilsen. Dens sidetal har varieret noget gennem årene. De første numre var på nogle og tyve sider; siden voksede sidetallet, og i en årrække har bogen usvigeligt været på 48 sider. Den forrige kasserer lagde mig stærkt på sinde, at bogen – af hensyn til trykkeomkostningerne – ikke måtte overstige dette sidetal. I de seneste år er omkostningerne her som andre steder steget meget, og det er en af grundene til, at sidste nummer af bogen kun blev på 44 sider. Trykningen af Jonstrupbogen sluger jo det meste af årskontingentet, så før det sættes op, kan sidetallet ikke sættes i vejret, hvad kassereren kan bekræfte.

Formanden kom i sin beretning ind på andre ting foruden bogen, som har haft og stadig har betydning for jonstrupperne. Han nævnedes bl. a. naturen, det jonstrupske sprog og stævnerne. Hvad naturen angår, må man sige, at vi her som i Jonstrup er forkælet; lige i nærheden har vi Dyrehaven, og selv om den vel ikke er slet så idyllisk og i god forstand landlig som Jonstrupvang, opfylder den sikkert sin mission for nutidens lærer-

studerende: at være et fristed for dem efter en lang dags indelukkethed.

Hvad det særlige jonstrupspræg angår, må jeg måske oplyse de yngre medlemmer af Samfundet om, at det blev til i tiden omkring 1910–15 og indeholdt ord, der beskrev særlige forhold på Jonstrup. Sproget blev naturligvis især brugt på det gamle Jonstrup, men rester af det lever da endnu, f. eks. skal der være »øjetur« på onsdag, og de gamle dimissionsbeviser fra højere dimis bruges den dag i dag, med de særdeles karakteristiske benævnelser for særlige jonstrupfærdigheder, såsom æderi, støvlefærdighed, ræveri, kurmageri, selvstændighed osv.

Stævnerne er vel for mange Jonstrupperne noget af det, der har haft størst betydning gennem årene. Muligheden for at træffe gamle kammerater og få et lille indtryk af, hvordan det er gået dem »siden sidst«, samtidig med, at man blev underrettet om seminariets aktuelle forhold, har for mange været en inspiration og opmuntring. Deltagelsen i stævnerne har ganske vist været vekslende; undertiden har der kun været 40 til stede ved stævnerne, men til gengæld har vi kunnet glæde os over ca. 100 deltagere andre år. Tidspunktet for stævnerne har skiftet; oprindeligt fastsatte man august-september – det står omtalt i et gammelt nummer af Jonstrupbogen – men senere flyttedes tidspunktet jo til grundlovsdag. Efterhånden blev så mange af samfundets medlemmer imidlertid optaget af eksamen på den tid, at man drøftede at flytte stævnet, og i dag er vi altså gået tilbage til det oprindelige tidspunkt, som man ser: uden at det har virket overvældende forbedrende på deltagerantallet! Tilbage bliver alligevel den kendsgerning, at timerne her hvert andet år betyder en mulighed for at forny kontakten med kammeraterne, og eftermiddagens mulighed for at gense »de gamle steder«, hvad enten det er »øjet«, den gamle Lundtofte skole eller Dyrehaven, alt imens man snakker om »dengang«, ved jeg mange er glade for. – Men som ved Jonstrupbogen: Skulle vi måske ændre lidt ved programmet? Skulle vi prøve noget helt nyt? For nogle få år siden gjorde vi jo et forsøg med at afholde en pædagogisk dag, for øvrigt efter opfordring af en jonstrupper, og ligesom til i dag udsendtes særindbydelse til hvert enkelt medlem. Ikke mange medlemmer efterkom indbydelsen; heldigvis havde

---

lærerstuderende adgang, så vi blev ca. 100, men den pædagogiske dag var altså åbenbart ikke det nye indslag i Jonstrupsamfundet, som var mest tiltrængt. – Hvad er det da? Jeg har ingen adkomst til at starte en debat om Samfundets fremtid, men da jeg er en af dem, der har haft tilknytning til både det gamle Jonstrup, Lundtofte gamle skole og dette sted, og som færdes her til daglig, kan det ikke undgås, at jeg hæger en smule ved Jonstrupsamfundet og derfor gerne ville se det livskraftigt også i fremtiden. Derfor blot dette spørgsmål til forsamlingen: »Er der nogen, der har ønsker og tanker om, hvordan Samfundets virke skal være i fremtiden?« Med dette oplæg til debat vil jeg slutte mine betragtninger.

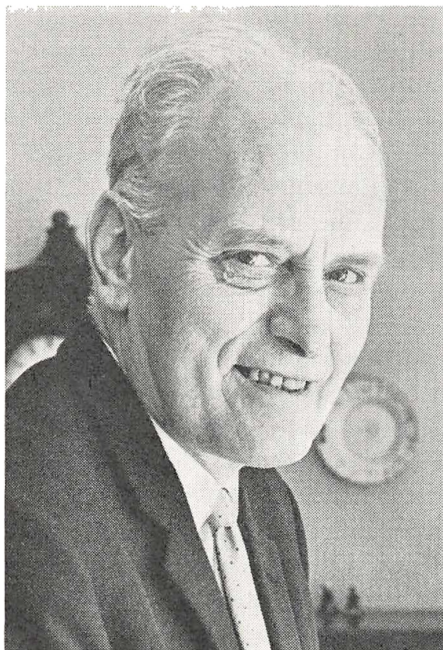
AFSKED MED HERMAN WOLFFSEN

Efter 40 års virke som elev og lærer ved Jonstrup Statsseminarium tog Herman Wolffsen i sommeren 1970 sin afsked. »Jonstrupbogen« præsenterede i 1940'erne seminariets lærere for lærerne, og fra »Jonstrupbogen 1944« bringes her følgende uddrag: »Herman Wolffsen hører til de heldige, der til gavn for deres senere lærergerning forud for deres læreruddannelse fik nogle års – i dette tilfælde adskillige års – virksomhed i det almindelige erhvervsliv. Wolffsen kom i 1917 på skibsmæglerkontor, tog handelsskoleeksamen 1919 og kom efter endt militærtjeneste ved intendanturen i 1923 på kontoret i en større kul- & trælastforretning. – Det var en moden mand, der bestemte sig for lærergerningen og i 1929 begyndte sin læreruddannelse som præparand på kommuneskolen i Rønne, samtidig med at han selv forberedte sig til optagelsesprøven. 1930 blev Wolffsen elev på Jonstrup og i 1933 dimitteret på det sidste treårshold. Wolffsen blev jonstrupper så grundig som nogen. Allerede i elevårene fik han tilknytning til Jonstrupsamfundet som elevrepræsentant i styrelsen 1932–33. Og så stærkt bandt Jonstrup, at det gik Wolffsen, som det i sin tid gik Rudolf Benzon. Efter sommerferien var han med sine fortrinlige kvalifikationer ansat som lærer ved den gamle skole, som timelærer ved børneskolen og lærer i regning og sløjd på seminariet. I 1936 fulgte ansættelse ved øvelsesskolen. Siden 1939 har Wolffsen været tegnelærer og fra 1941 skrivelærer ved seminariet. I de mellemliggende år har Wolffsen dygtiggjort sig til sin faglærervirksomhed i sløjd og tegning ved at tage sløjdlærereksamen og gennemgået 2 småsløjd- og 2 metalsløjdkursus samt 5 tegnekursus. – Efter Benzons afgang 1941 blev Wolffsen inspektør. I mange år har han været seminariets regnskabsfører.«

Som en af dem, der har været så heldig at have oplevet Wolffsen dels som lærer, dels som kollega, er det mig magtpåliggende at føje nogle betragtninger til citatet fra »Jonstrupbogen 1944«. I sin omtale af tiden fra 1944 til 1970, som følger umiddelbart efter disse betragtninger, nævner Wolffsen, hvordan han lærte »at komme bag om tallene, således at det blev en sport at finde »hvorfor og hvordan« bag ethvert regneproblem«. I regnetimerne på Jonstrup omkring 1940 mærkede man tydeligt, at det var Wolffsen magtpåliggende, at vi virkelig forstod problemerne og lærte at løse dem på bedste måde. Selv havde jeg som nysproglig i min gymnasietid ikke beskæftiget mig med regning, så ved optagelsen på seminariet lå faget mig ret fjernt. Dengang kunne man, med studentereksamen som basisuddannelse, begynde i seminariets 2. klasse på betingelse af, at man bestod en optagesprøve i regning og kristendomskundskab. Jeg var noget nervøs for regneprøvens udfald, så en kammerat rådede mig til at tale med Wolffsen inden prøven – »for han var sådan en rar mand«. Det gjorde jeg – og gik beroliget bort. Wolffsen var en rar mand! Det var i 1938; samtalen blev indledningen til et bekendtskab, hvorigennem Wolffsen viste sine mange gode egenskaber. Som elev kunne man altid trygt søge vejledning hos Wolffsen; hans forståelse for tal og regneproblemer var stor, og han var altid parat til at hjælpe. Men med stor faglig viden forenede han interessen for den enkelte seminarieelev. Han trængte sig aldrig på, kunne måske endda for nogle forekomme reserveret; men alligevel havde man en tydelig fornemmelse af, at han interesserede sig for seminarieeleverne som *mennesker*, ikke bare som *elever*. Denne fornemmelse bekræftedes ofte; og også efter seminarietiden omfattede Wolffsen sine »gamle« elever med interesse, hvad der f. eks. kom frem ved Jonstrupsamfundets stævner. – Hans kærlighed til seminariet var åbenbar, vel mest til det »gamle« Jonstrup, og det var ham magtpåliggende at bibringe sine elever forståelse for Jonstrups særpræg. Som få forstod han at fremdrage småtræk fra sine år på Jonstrup, som lod eleverne forstå, at Jonstrup ikke blot var et uddannelsessted, men havde sin særlige atmosfære, der afspejlede tradition, erfaring, medmenneskelighed, såvel som ungdommeligt gå-på-mod.

Da jeg i 1957 blev kollega med Wolffsen, viste han de samme

karakteregenskaber som i min seminarietid. Man har – navnlig i begyndelsen – brug for råd og vejledning, og her gik man ikke forgæves til Wolffsen. Seminariets trivsel har altid ligget Wolffsen stærkt på sinde; ved lærerrådsmøder, hvor problemer af administrativ, faglig eller menneskelig art skulle drøftes, kunne man være sikker på Wolffsens støtte til, hvad han mente var til gavn for seminariet. Måske forekom ændringen i seminariets struktur i de seneste år ham lidt for hastig og gennemgribende; men sin interesse for *mennesket* bag *elev* og *kollega* har han bevaret usvækket gennem de 40 år. Vi er ham stor tak skyldig herfor!

ET TILBAGEBLIK

Når jeg efter redaktørens anmodning skal forsøge at udfylde mellemrummet mellem en venlig udtalelse om mig i Jonstrup-bogen for 1944 til min dimission som den eneste på 40-års linien i 1970 med nogle glimt fra Jonstrup i denne periode, er det ikke uden betænkelighed, at jeg går i gang.

Uden at gå nogen for nær, må man fastslå, at det har været en bevæget tid i Jonstrups historie med så håndgribelige realiteter som tysk besættelse af seminariet, derefter Røde Kors' anbringelse af flygtninge, efterfulgt af genindflytning. Så nogle års fredelig udvikling, der på en anden front medførte, at noget andet udviklede sig, nemlig naboen, Værløse flyveplads, der skulle udbygges til en moderne flyvestation med dertil hørende faciliteter, og det kunne anes, at dette kunne få konsekvenser for Jon-

strup. Anelserne blev til vished og medførte, at Jonstrup i 1955 flyttede til Lundtofte gamle skole, hvor seminariet kunne få tag over hovedet, indtil det nye kunne tages i brug fem år senere og give plads for en nogenlunde rolig tilværelse.

Og nu kunne jeg for så vidt godt stoppe her, men eftersom ovenstående 10–12 linier dækker over ca. 8500 skoledage, siger det sig selv, at der kunne være mangt og meget, man kunne have lyst til at trække frem, men det ville føre alt for vidt, så jeg nøjes med et og andet.

Det, der ovenfor er anført, har kun været de ydre rammer, men det vigtigste ved Jonstrup har alle dage været de levende mennesker, der færdes der, skolebørnene, eleverne og lærerne, der før flytningen dannede en helhed, som gik i stykker ved flytningen. Det var skolebørnene, der holdt længst ud, idet skolen først blev nedlagt i 1956. Det er, når alt kommer til alt, et minus ved det nye seminarium, at skolen blev udskilt til et kommunalt foretagende. Den kendsgerning, at alle kendte alle, at seminariets lærere underviste i skolen og skolens lærere på seminariet, gav en sammenhæng i fagene og deres metodik og praktik, som er vanskelig at opnå på anden måde. Personlig følte jeg det som savn, at jeg efter 1956 ikke havde noget med børn at gøre. Til gengæld fik jeg mere at gøre med de unge mennesker, og det har jeg altid været glad for.

Af de forskellige fag, jeg har haft, siden jeg begyndte på lærergerningen, har regning været mit »hovedfag«, og jeg har siden min tidligste ungdom haft med tal at gøre, men det var vor gamle regnelærer på seminariet, Johansen (Wudden), der lærte os at komme bag om tallene, således at det blev en sport at finde »hvorfor og hvordan« bag ethvert regneproblem. Det var også ham, der engang sagde til mig, at der går ikke noget af en mand, der om løsningen af et regneproblem erkender, at »jeg har det ikke nærværende for øjeblikket, men jeg skal få det undersøgt til næste gang«. Det falder godt i tråd med en udtalelse af bibliotekskonsulent Jørgen Banke, der indledte et foredrag på seminariet med »Jeg ved ikke alt, men jeg ved, hvor det står.«

Så længe vi var i Jonstrup, boede de allerfleste lærere og elever på stedet, og det gav nærmere kontakter mellem lærere og elever end senere, når begge parter iler af sted for at nå den

første bus efter sidste time. Også »Efter-skoletids-arrangementer« var det lettere at komme til, når man kun skulle lige over gården.

Fællesskabet bestod sin prøve ved mangfoldige lejligheder, og selv i modgangstider kunne en kvik bemærkning virke befriende. Blot et enkelt eksempel: Da seminariet blev beslaglagt af tyskerne, blev også »Steensbo«, hvor øvelsesskolens leder Reiff boede, inddraget »til andet formål«. Det viste sig, at det skulle være bolig for den herostratisk berømte kaptajn Sommer. Nu var det i frugthøstens tid, og vi syntes, at det rettelig burde være Reiffs, der skulle have frugten, hvorfor vi mobiliserede de unge på seminariet, der straks gik i gang med høsten. Mens det foregik, kom kaptajn Sommer og frue forbi, og fruene kom da med en højlydt bemærkning om, at »de plukker vores pærer«, hvortil en af de unge riposterede: »Der er ingen sommerpærer her!«

Tonen blandt de unge er vist ikke væsentligt forandret, hvad man måske bedst kan konstatere, når Jonstrupsamfundet holder stævne og de forskellige årgange finder sammen og kan »kommunikere« over »generationskløften«. Dog må man beklage, at de yngre årgange er så sparsomt repræsenteret, og man kan gøre sig sine tanker herom. Hvis det er frygt for at være »rørstrømsk«, så vil jeg i hvert fald ikke anse mig selv for at være rørstrømsk, når jeg udtrykker min taknemmelighed over, hvad jeg har fået at opleve på Jonstrup fra 1930 til 1970.

Og så lidt »petitstof«: Under en eksamen blev jeg som inspektør kaldt til NN på elevbygningen. Han var syg og kunne ikke gå op til eksamen. Jeg bevæbnede mig med et termometer og gik op for at se, hvordan situationen var. Han tog sin temperatur og gav mig termometeret, som viste 43,2. Jeg kiggede lidt på ham, følte hans puls og pande og gik så til forstanderen for at konferere med ham. »Ham skal jeg nok klare,« sagde forstanderen, og NN gik til eksamen efter at have indrømmet, at vandet havde været for varmt i den kop, hvis temperatur han havde taget.

Under eksilet i Lundtofte havde vi en barak, der lå i skolens have. Der løb en kattekillling, som en af pigerne havde fået med ind i klassen. Vi havde skrivning, og jeg plejede som forskrift

at tage et ordsprog (udgivet af Udvalget til Folkeoplysningens Fremme) og skulle lige til at skrive: Nu sidder vi alle vel, sa' katten, den sad på flæsket, da jeg over skulderen kom til at se, at katten sad på skødet af en noget velnæret pige (!).

Herman Wolffsen.

CIRKULÆRE

AF 12. JANUAR 1815

Et mangeårigt medlem af Jonstrupsamfundet, pens. skoleinspektør H. J. Jørgensen, Gummerup, (dim. 1919) har sendt redaktionen nedenstående cirkulære om optagelse på Jonstrup 1815, som nok kan have interesse også for nutidige læsere af Jonstrupbogen.

Fra sognepræst J. Seidelins embedsbog i Køng, Baag herred.
Et cirkulære fra amtsprovsten af 12. januar 1815:

»Regler som skal iagttages af dem, som ønske at optages til Undervisning ved det kongl. Skolelærerseminarium paa Joenstrup.

De, hvis Opholdssted og øvrige Leilighed tillader det, indfinde sig personligen paa Seminariet hos dets første Lærer, som foretager en Prøve med dem. De medbringe Attester om Alder, Sundhed, Vaccination, Skoleflid og Værnepligtighed samt Caution for Betalingen til Seminariet og opsætte i hans Overværelse en skriftlig Ansøgning om at optages ved Seminariet, stilet til det kongl. danske Cancelli.

De, som boe uden for Sjælland o ghvis Leilighed ikke tillader dem personligen at møde paa Seminariet, kunde i dets Sted henvende sig til Amtsprövsten i det Distrikt, hvor de boe, i hvis Overværelse de opsætte den ovenmeldte Ansøgning, udregne et eller flere af ham opgivne Regneeksempler og efter hans Tilsi-gende opskrive nogle Sætninger i Modersmaalet som Prøve paa deres Fremgang i Retskrivning, hvilket alt af ham attesteres, som han ogsaa i øvrigt, paa hvad Maade han finder passende, undersøger deres Anlæg til Tænksomhed samt deres Fremgang i Læsning, Religion, Hoved Regning og hvilken som helst anden for Ungdomslæreren og Kirkesangeren nyttige Kundskaber og

Gaver, den ansøgende giver sig ud for at have, hvorom han meddeler ham et Vidnesbyrd, paategnet paa hans Ansøgning, hvilket den ansøgende da tillige med sin Adresse og øvrige ovenanførte Attester og Cautionen tilsender Seminariet paa Joenstrup pr. Kongens Lyngbye, som igen forelægger Cancelliet samtlige Ansøgninger med Bilage til Resolution, hvilken i sin Tid gennem Seminariets første Lærer communiceres Vedkommende. «

REGNSKAB 1. JANUAR — 31. DECEMBER 1971

	Indtægt kr. ø.	Udgift kr. ø.
Kassebeholdning pr. 1. januar 1971	2 631 85	
Kontingenter for 1971	5 685 10	
Forudbetalte kontingenter for 1972	82 00	
Indbetalte opkrævningsgebyrer	70 00	
Girorenter	115 79	
Overskud ved stævnet	110 77	
Indtægt ved bogsalg	301 20	
Fremstilling af årbogens 48. bind		4 955 35
Administration og redaktion		448 25
Tryksager, kuverter m. m.		538 89
Porto		830 00
Kassebeholdning pr. 31. december 1971		2 224 22
	8 996 71	8 996 71

Stadagervej 44, 2730 Herlev.

Asger Bang.

Regnskabet revideret, bilagene kontrollerede og kassebeholdningen forevist.

Helge Jensen

Eigil Rasmussen.

SOFUS POP

På jubilæumsdagen d. 11. septbr. medbragte 85-årige T. Berg Blichfeldt, tidligere mangeårig lærer i Kostræde, Præstø amt, nu nydende sit otium i Lyngby, en mesterligt udført lille træskulptur »Klunseren Sofus Pop« som gave til seminariet. Rektor og Samfundets bestyrelse har bestemt, at den får sin plads i montren på mindestuen som udtryk for en gammel elevs kunstneriske kunnen.

Følgende skrivelse var vedlagt fra giveren:

Lyngby, 11. september 1971.

Denne figur er skåret af Gustav Hjørnlund. Han gav mig den, da jeg fyldte 80, fordi jeg er »hans ven og bedste fjende«. Nu giver jeg den til Jonstrup Seminarium i taknemlig erindring om gode dage i godt selskab på den gamle Borg fra 1909–1912.

Han har ligget delvis lammet, og jeg har onde fødder – vi er invalider begge to, men har nogenlunde bevaret vor forstand. Det siger vi tak for og ønsker til lykke med årene, der gik.

Jeg tør bringe en hilsen fra Hjørland – af os kaldet Cicero – og af undertegnede, af »Fatter« kaldet T. Blichfeldt – og af »Tollerne« som regel kaldet

Tg + Blichfeldt.

Gustav Hjørland (dim. 1912) har selv leveret nedenstående versificerede karakteristik af skulpturen.

Sofus Pop kvæder således:

Mel.: Grøn er Vaarens Hæk.

Sofus er mit Navn,
og paa Kresjanshavn
er jeg, som man siger, født og baaren.
Ih, hvor er her skønt,
og hvor er det grønt,
Proptrækkespiret paa Vor Frelsers Taaren!

Klunser var min Far,
han sit »Syvtal« bar
skuldret, som en Korporal sin Sabel.
Han hed Ole Pop,
og han lyste op
i Kvarteret med sin røde Snabel.

I min Faders Fag
gaar jeg rundt hver Dag,
og i Skraldebøtterne jeg henter
immer rundt omkring
mange gode Ting,
og paa hele Kresjanshavn jeg kendt er.

Paa den gamle Vold
har vi ofte Sold,
dér hvor tævet blev saa mangen Svensker;

vi faar godt med Sprit,
og jeg tænker tit:
Ak ja, Sofus, hik, hvad er vi Men'sker?

Maanen stiger op
over Træers Top,
den er li'saa fuld som nogen Spritter!
Maanen ka' vi li';
for med Sympati
den til Voldens Fuldesnuder titter.

Men jeg føler Savn;
for paa Kresjanshavn
er mit Fag ej mer, hvad det har vaaren;
selv om immervæk
grøn er Vaarens Hæk,
og vi stadig har vort gamle Taaren.

For Kommunen ka'
lave lidt hver Da',
som en gammel Klunser ikke passer.
Tænk! Nu den os gi'r
Sække af Papir
for de go'e gamle Skraldekasser!

Byens Klunserlag
og et gammelt Fag
Magistraten dermed sjofelt hundser.
Jeg ka' ikke ta'
det! Jeg siger fra;
jeg vil ikke mere være Klunser!

Klunserpensionist
bli'r jeg; det er vist-
nok for mig den allerbedste Stilling:
Raad til Mad og Tøj,
Skraa og saa et Smøg
og til Kogesprit en lille Skilling.

Sofus hedder jeg,
og jeg flytter ej
bort fra dette Sted, jeg siger ærligt:
Hvert et Hus er kønt,
Taarnet eddergrønt! –
Her paa Kresjanshavn er Livet herligt!
Ærbødigst
Sofus,
pens. Klunser.

I 1971 døde Jonstrupsamfundets eneste oversøiske medlem, Bue Skakke, kaldet »Skipper«. Han tog lærereksamen på Jonstrup 1920 og virkede en tid som lærer i folkeskolen. Men længslen efter at se andre forhold drev ham ud, og gennem de forskelligste jobs – f. eks. som sømand, musling-farmer, jæger i Canada – kom han vidt omkring og samlede erfaringer, der ikke er den »almindelige« folkeskolelærer beskåret. Sidst virkede han som gymnasielærer i Canada. Han døde som pensionist på New Foundland d. 16. august og er bisat i Halifax. – Jonstrupbogen 1970 bragte nogle af hans »Skipper-historier«, som viste hans udprægede evne til intens oplevelse og hans skarpe blik for menneskelige ejendommeligheder. Man kunne have ønsket sig flere lignende skildringer.

SKT. HANSFEST 1918

Herlige dage i juni med sommervarme og solskin over Jonstrup; »Halvdimis« er overstået, og dermed er der kommet en vidunderlig afslappet tilstand hos os, der nu er forfremmet til ældste klasse på Borgen.

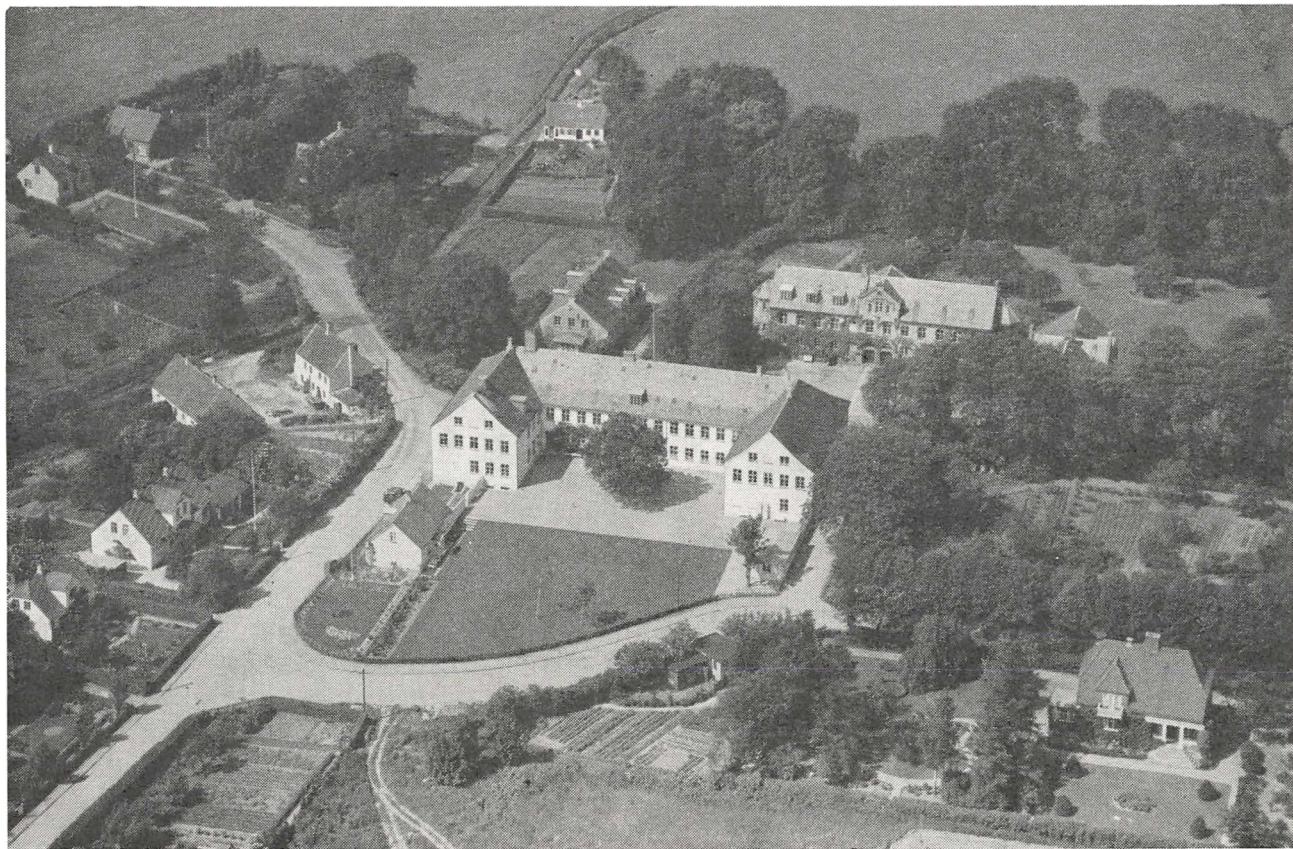
Tung varme dirrer i gården mellem murene, alle vinduer er åbne, og borgerne gisper efter luft. Ud ad vinduerne skrider violintoner, der møjsommeligt kæder sig sammen til »Sæterjentens Søndag«, akkompagneret af »Den signede Dag« fra musiksalen og »Tænk, når engang« fra »Øjlestuen«. Alt er ombølget af kvalme briser af humlestank og carbidos.

Og så lyder der pludselig et råb, der gjalder gennem gange og trappeskakter: »Vi går til Hejrebakken!« Bøger og violiner slænges til side, og så af sted gennem den svale skov med en sang til at sætte tempoet.

Kun festudvalget sidder tilbage. – Skt. Hansfesten skal arrangeres, og der er kun få dage til midsommer. Helst skulle der ligesom tidligere år opføres en revy før bålfeften, og kor og orkester under ledelse af Cornelins havde allerede længe arbejdet under højtryk for at få afpudset aftenens musikprogram.

Digterkongen og Borgskriveren tog sig i fællesskab af revyen, som, efterhånden som den blev færdig, gik til aktørerne til læsning og instruktion.

Så var det hele nær blevet væltet. – Fatter krævede pludselig revyen til gennemlæsning senest dagen før forestillingen, og vi havde den kun delvis færdig i kladder og udskrifter. Den nat måtte jeg så renskrive det, der forelå, og aflevere det ved morgensangen. Om eftermiddagen blev jeg kaldt ned til Fatter, som betegnende værket som ret harmløst; men han havde dog strøget nogle afsnit og blandt dem nogle stykker af Fandens monolog; det var for upassende at drive spot med tyske prædikanter. Jeg mente dog, at det ikke kunne give diplomatiske forviklinger; men Fatter holdt på sit.

Det gamle Jonstrup.

Samtidig overbragte jeg en højtidelig invitation til Fatter med familie; men han afslog, da han skulle til møde hos statskonsulent, professor N. A. Larsen. Et hastemøde i festkomiteen om udfaldet af samtalen gav til resultat, at vi ikke ville stryge noget, da Mefisto allerede havde lært den lange monolog og desuden: – Fatter kom jo ikke!

Programmet for festen kom til at se således ud:

Kl. 6. Fælles kaffebord

7. Musik fra Musiksalen (Promenade paa Gaardspladsen)

7³/₄. I Filosofgangen:

Solosang: Midsommervisen

Orkester: Udtog af »Elverhøj«

Skt. Hans Aften:

I to Afdelinger – »Ved Øjet«

Personer:

En Tyreka'l	En Afholdsmand
En Antityreka'l	»Stenens Røst«
En Spejder	Mefistofeles
Et Ernæringsraad	Mefistofeles' Oldemor
En »Spirille«	

Suffløren, Hekse, Borgere

Pause

Illumination i Filosofgangen

Korsang – Baal

Så kom dagen med strålende sommervej, og gæsterne myldrede ind på gårdspladsen. Især pigerne pyntede svært op med deres lyse sommerkjoler; nogle af dem var fra Femmers seminarium, som vi havde et begrænset samkvem med, siden vi startede en fast sammenkomst på kongens fødselsdag (26. sept.). Nogle kom fra højskolen i Lyngby, som vi havde besøgt tidligere, og det nærliggende børnehospital var også fast leverandør af friske piger til kaffebordet og promenaden til musikken oppe fra musiksalen.

Scenen var bygget meget primitivt op i Filosofgangen med to store træer som proscenium lige efter broen, der førte over grøf-

ten ud til fodboldbanen, og tilskuerne var anbragt på bænke på fodboldbanen – første række var naturligvis reserveret lærerne med familie.

Orkestret var flyttet fra musiksalen ned i Filosofgangen, og spillet kunne begynde, højtideligt indledet med »Midsommer-sangen«, sunget af Karl Salzwedel, og med udtog af »Elverhøj«.

Men lige i det øjeblik, musikken hørte op, ankom Fatter ledsaget af Fattermutter og statskonsulenten. De optrædende havde ikke observeret de prominente gæster, og da tiden kom, tordnede Mefisto sin monolog ud over tilskuerskaren. Om Fatter opdagede, at teksten ikke var ændret, opklaredes ikke, muligvis har han været mere optaget af sin gode ven, prof. N. A. Larsen, end af spillet. Dagen efter kom han dog og sagde tak for den fornøjelige forestilling uden yderligere bemærkninger.

Og hvordan var så den revy? Begge handlinger foregik ved »Øjet« med en stor model af »Øjestenen« som midtpunkt i forgrunden. Det var det jonstrupår, den var blevet opstillet på den plads, hvor den stadig står – nu i ophøjet ensomhed, uden Jonstrup og uden »Afrodites Øje«.

I handlingen indgik naturligvis en uhyggelig mængde brandere, som skik og brug var i datidens revyer, og desuden utallige hentydninger til borgernes nøjsomme dagligliv i skyggen af krigstidens rationeringer af livsvigtige sager som brød, smør, kaffe, the, spiritus, petroleum, brændsel osv. Naivt, javel, men aktuelt og godmodigt snertende.

Et enkelt eksempel. Der var forslag om at oprette et tremands »ernæringsråd«, som skulle prøve at fremskaffe ekstrakort til brug ved fester og sammenkomster:

»1. medlem: Må jeg præsentere »Ernæringsrådet«s tre medlemmer. Madspørgsmålet bliver dag for dag mere brændende, skønt brændselsrationerne bliver mindre og mindre. Derfor har vi udnævnt os til Jonstrupsk ernæringsråd. Vi skal sætte en dæmper på grovæderne.

Anti (rækker ham en sordino): Værs'go'!

1. medlem: Selv tak! behold den bare, så behøver vi ikke at give dig nogen.

2. medlem: Og så skal vi ordne kortene.
 Anti: Nå, sætte makkerne sammen til vinterens spilleklubber.
 2. medlem: Må jeg bede mig fritaget for afbrydelser! Nej, vi skal se efter med alle de mange slags kort! nu må man jo komme med kort til alt.
 Anti: Ja, for ikke at komme til kort med alt. Men må jeg ikke have lov til at komme med et forslag for det høje ernæringsråd. Ser I, smørret bliver blandet med 50 % kartofler, og da de 50 % af køernes føde er kartofler, kunne vi næsten lige så godt få de 100 % kartofler ublandede.«

Afholdsbevægelsen havde en afdeling på Jonstrup; men i vor klasse havde den ikke rigtig grobund; der var kun ét medlem. Derfor følgende:

En »Spirille« er på scenen (»Spirille« er et væsen, der søger optagelse på seminariet); en afholdsmand med madkurv og banner kommer ind i fanemarch.

- Spirillen: Hvis det ikke er til ulejlighed, vil jeg gerne have lov at spørge om vej til seminariet.
 Afholdsm.: Ti stille! Ser du ikke, at 3. klasses afholdsforeningsmedlemmer har demonstrations-skovtur?
 Spirillen (ser sig om): Hvor?
 Afholdsm.: Her er formand, næstformand, kasserer og fanebærer. Det vil sige *mig!!*

Spillets højdepunkt var Mefistos ankomst og hans møde med heksene.

Det var arrangeret således, at »Øjstenen« også havde en monolog, hvori den beklagede, at den var blevet fjernet fra sit stille sted i skovdybet, hvor den havde ligget i fred og ro fra istiden, kun af og til forstyrret af bjørn, hare og grævling, der engang trygt havde gravet sit bo under den. Nu var den af en larmende, humlestinkende flok blevet slæbt til et sted ved alfarvej, hvor den blev forstyrret og begloet hvert øjeblik, og den vidste ikke hvorfor?

»Her står jeg *ved* vejen for blot at stå;
thi stod jeg *på* vejen *i* vejen jeg stod.«

Derefter styrtede stenen om med brag og bulder, og bag den viste sig i bengalsk belysning selveste Fanden på sin trone, mens heksehyl skingrede fra buskene langs Filosofgangen.

Mefisto:

»I dag et år er rundet
og midsommer atter nået,
hastig er tiden svundet,
for hurtigt er året gået.
Thi travlt har jeg haft,
og hårdt har jeg slidt.
Mangel på kraft
har sinket mig tit
og snydt mig for meget,
ja dobbelt profit
jeg kunne ha' taget,
hvis blot jeg havde
en hjælper i faget.
Men hvad! Så skulle vi dele,
og vi blev to om at bære
lidt mere gevinst, men mindre ære,
og jeg fik ikke *det hele*.

Dog aldrig endnu et år er endt
for mig med *den* dividende,
og aldrig endnu så stor procent
har fanden kunnet sig hente;
men er end fortjenesten steget,
er driftsudgiften for stor;
og alting er blevet mig meget
besværligere nu end i fjor.
Hvorhen man sig drejer og vender
sig, er det dog allen steds galt,
og hvis ikke krigene ender,
bli'r det selv fanden fatalt.
Man må jo spinke og spare
på alt mellem himmel og jord.

En kunst dog at kunne sig klare
ved dobbelt så godt som i fjor.

Værst har det knebet med brændsel,
af det gik der tøndevise til;
det var en ræddelig skændsel,
at jeg skulle spare på ild.
Ej skal det spørges, at fanden
på den vis lader det gå.
Djævlø! I fylder til randen
hver spand, I fyrer derpå,
og når vi i kullene bunden
så skal I nok se, vi os ser
i stand, inden lang tid er runden,
til at hamstre en tørvegrosse'r.
Vi kniber ham lidt og kvæger hans sind
med røg af hans egne produkter,
se så bliver prangeren lydig og lind,
når tørvejorden han lugter.
For resten bliver der selskab nok
hos mig for den slags ka'le;
de hører til Helvedes faste stok,
så vist som jeg – har en hale.
Hver varefordyrer, som penge har tjent
på fattige bængler da særligt,
han bliver til fanden med flyvepost sendt,
og jeg modtager ham kærligt.

Vidt har jeg turet på Jorden
i året, der netop svandt hen,
men aldrig der var så stor en
besvær ved at rejse som den,
der mødte mig nu under farten
med toldvisiteringer fæle,
dog aldrig endnu, ved jeg, har man
forbudt mig *at udføre sjæle*.
Dog meget jeg så, og altid jeg fandt,
at fanden fik nok at bestille;
i Rusland især, jeg husker det grant,

var indkomsten ikke så ilde.
Thi der i det land, hvor tronerne vælte,
blev kejseren fyret uden tak og farvel,
en dreng blev minister og skræddere helte,
beholdt man sit hoved, så var det et held.
Men fanden stod bag ved det hele min tro,
han gned sig på maven og lystelig lo.

I Tyskland jeg stod bag en bredbuget præst
og hørte andægtigt hans tale;
han præked', som prøjserne ynded' det bedst,
hans tanker var originale.
Han talte om stridsherrens udvalgte mænd,
som skulle ha' plads udi solen;
men hvor så de andre skulle gå hen,
det stak han skam ej under stolen.
Han testamenterede *mig* dem! Nuvel!
Jeg skal i Helved belønne hans sjæl.

I alle de lande, jeg mønstred i fjor,
jeg hamsterbakterien indplanted,
og nu har jeg set, at dens virkning er stor;
det påhit forretningen vandt ved.

Nu regnskabets time var kommet igen,
men hvor skulle tronen jeg bygge;
hvor kunne jeg skikke hver heksetøs hen,
hvor kunne vi finde os trygge.
Vi skulle jo have et sted i det fri
foruden røg af Skt. Hansbål
og holde eksamen i teori
og drøfte de nye formål.
Thi Bloksbjerg er skjult bag bælder af ild
og heksen ynder ej kruttdamp,
hun bliver af larmen forstyrret og vild;
det kunne blive til slutkamp,
hvis heksene kommer fra hver sit land,
og hver er blevet lidt gal.

Når folkeslag strides, hvem mon så kan
forlange en heks neutral.

Se derfor jeg sikrest det tro'de
at holde i hvert land synode.

Hør den susen
Træernes brusen
Luften hviner af heksenes skrig
Hør, hvor de pusler
i grøft og på sti.
Hør, hvor det knager
hør, hvor det brager
heksenes hær drager Eder forbi.

Her da i nat
højt skal vi holde
heksesabbat.
Hekse og trolde
myldre og vrimle,
fra læ og fra ly
hid skal de stimle
fra land og fra by.

Under sidste del af monologen kom fakkeltbærende hekse faren-
de fra alle sider og samlede sig om Fandens trone med olde-
mor i spidsen. Ved dette spektakel vågner Spirillen, som imens
har slumret sødeligt ved stenens fod, og det bliver nu ham, der
skal til en optagelsesprøve, som udsætter ham for mange spids-
findige spørgsmål, og da han har bestået, må han for at kunne
indstille sig på sin ny tilværelse høre på, at heksene en for en
fremsiger et nidvers om de Spirer, der for tiden endnu er i
1. klasse.

Imidlertid er det blevet så mørkt, at illuminationen kan tæn-
des i Filosofigangen, og den officielle del af festen slutter med
korsang og bål.

Så spredes flokken; nogle går parvis ad de lønlige stier i Jon-
strupvang på vej mod Hareskov station, andre følger hjem. På

---

værelserne må der ikke komme gæster, og da slet ikke kvindelige; »Spektus« går sin moralske vægtergang; men langt ud på natten, den lyse midsommernat, driver små hekse deres spil i det grønne område, som Borgerne har taget til sig som deres selvfølgeligelige ejendom. – Der er længe til første morgentog mod staden, og mange, der kommer for sent til morgensang.

ÅRETS GANG PÅ JONSTRUP SEMINARIUM

Jeg skal prøve at beskrive årets gang på seminariet, og hvis det skal være med baggrund i DE STUDERENDES RÅD, ser det noget broget ud. I starten af året eksisterede der ikke noget DSR. Mange årsager havde ført til denne midlertidige begrævelse; for det første nogle love, der var alt for besværlige at administrere; et forslag skulle gennem alt for mange instanser fra fremsættelse til afstemning, hvilket medførte, at mange positive og aktivitetsfremmende tanker blev bureaukratiseret væk. Desuden gled mange opgaver fra DSR over til de med den nye læreruddannelseslov oprettede samarbejdsorganer, Fællesudvalget, Praktikudvalget og Det pædagogiske Fagudvalg. Og når sager som f. eks. placering af en kaffemaskine bliver vigtigste spørgsmål i DSR, er det vel naturligt, at interessen daler blandt de studerende. Overgangen til den nye lov blev nu også mærkbar, og de nye krav, denne lovs studerende blev stillet overfor, kunne slet ikke honoreres gennem et DSR med en forældet struktur. Der kan findes mange flere årsager, men hvis jeg fremhæver manglende kvalificerede arbejdsopgaver samt overgangsproblemer som de væsentligste, tror jeg, de fleste vil være enige med mig.

Mange studerende har formentlig ikke følt noget mærkbart savn ved at undvære DSR; men vi var nogle stykker, der mente, at det opståede tomrum måtte fyldes ud. Der var især to ting, vi fandt væsentlige for et godt klima på seminariet, nemlig at der blev skabt en ramme for kommunikationen mellem de studerende, og at man fik stipendienævnet til at fungere effektivt. Ud fra disse præmisser stablede vi et lovforslag på benene, og det blev enstemmigt vedtaget af de studerende. Fra slutningen af april fungerede DSR altså igen. Kernen i de nye love er månedsmøderne, hvor samtlige studerende deltager og er med i alle beslutningsprocesser. I spidsen for dette storråd står et sekretariat

bestående af en formand, en næstformand, en kasserer samt to stipendienævns-medlemmer. Sekretariatet har ingen besluttende myndighed, men forestår indkaldelse og ledelse af møderne. Iden for den meget rummelige struktur er det min overbevisning, at DSR nu har fundet en form, hvorunder det kan eksistere og udvikle sig som et virkelig godt instrument for de studerende og dermed til gavn for hele seminariet. På nuværende tidspunkt kan jeg ikke fremhæve epokegørende resultater som følge af den nye struktur, men det er mit indtryk, at lovene til dato har fungeret tilfredsstillende, og aktivitetsniveauet må så afhænge af de studerendes indsats.

To meget betydningsfulde sager er blevet gennemført i det forløbne år, nemlig opførelsen af en pavillon til aflastning af den betrængte lokalesituation, samt ansættelse af en kontordame til at tage sig af den manuelle del af stipendienævnets arbejde. En længe ønsket pavillon med 6 undervisningslokaler stod færdig til brug i august måned. Opførelsen var blevet forsinket i mere end 2 år på grund af den daværende regerings stop for riet – en dispensation, der i ca. 2 år var blevet nægtet seminariets efterhånden var blevet meget presset, gik de studerende støttet af lærerne til aktion i slutningen af 1970. I løbet af en måned lykkedes det os at få en dispensation fra undervisningsministeriet – en dispensation der i ca. 2 år var blevet nægtet seminariets ledelse! Da alt således så lyst ud, spændte Lyngby-Taarbæk kommunes ledelse ben ved at nægte opførelsen på det planlagte sted, og aktionsgruppen måtte igen træde til, for at byggeriet ikke igen skulle forsinkes. Nu ligger pavillonen på grunden ud mod Gentofte kommunes vandtårn og gør sit til, at rammerne for undervisningen på seminariet igen er acceptable. Det er meget opmuntrende, at studerende og lærere i denne sag stod sammen og virkelig fik udvidet lokalekapaciteten, når forholdet er så skævt, at 400 mennesker skal fungere i lokaler, der er normeret til 240. Hvor byggesagens afslutning fik betydning for samtlige beskæftigede på seminariet, må næste landvinding siges udelukkende at have betydning for de studerende, da det drejer sig om stipendienævnet. Stipendienævnet har i de sidste par år bestået af 2 studerende, og de har hidtil kunnet klare arbejdsbyrden; men fra august 1971 gik Statens Uddannelsesstøtte over

til at ekspedere ansøgningerne via EDB; bortset fra, at det har forlænget ekspeditionstiden til 3 uger, har det også gjort de lokale stipendienævns arbejde betydelig mere omfattende. Arbejdsbyrden blev så stor, at DE STUDERENDES RÅD via sekretariatet rettede henvendelse til rektor med anmodning om at ansætte en kontordame til at tage sig af den manuelle del af stipendienavnets arbejde. Rektor reagerede meget hurtigt og meget forstående, og en uge efter var en kontordame ansat. Som man har kunnet læse i dagspressen, brød alt arbejde i Statens Uddannelsesstøtte sammen i efteråret, men takket være en utrolig stor og dygtig arbejdsindsats fra vore 2 stipendienavnsmedlemmer blev virkningerne på Jonstrup langt mindre end på mange af landets uddannelsesinstitutioner.

I det forløbne år har PRAKTIKUDVALGET hovedsageligt beskæftiget sig med at finde en fornuftig løsning på timepraktikken, medens FÆLLESUDVALGET efter lange forhandlinger er blevet enige om en forretningsorden, der giver alle interesserede mulighed for at overvære møderne.

Kristeligt arbejde blandt lærerstuderende har holdt 2 stævner på seminarieret. Mange mennesker har ønsket at se, hvordan seminarieret fungerede. Der har været HF-studerende på erhvervsorientering, amerikanske studerende på studieorientering og 19 officerer med undervisningsdirektør Hans Jensen på pædagogisk kursus – mon de studerede fhv. forsvarsminister E. Ninn-Hansens pædagogik: Studerende skal ikke tænke, de skal studere?

I april måned arrangerede studerende med formning som liniefag en meget fornem udstilling.

Vi har i år måttet undvære den traditionelle teaterfest, men ellers er traditionerne ikke blevet svigtet, idet vi fik en vellykket og god forårskoncert, en lidt flad ØJETURSFEST (man kunne godt ønske lidt mere overensstemmelse med ØJETURENS oprindelige form), en meget munter og behagelig JULEFEST, samt en festlig JULEAUKTION, der indbragte kr. 2700,-, som skal dække 2 fadderskaber hos Red Barnet for forældrelose børns uddannelse i Kenya. Årgang 1969 (første årgang efter 66 loven) gav os årets oplevelse på underholdningsfronten med en usædvanlig blændende, festlig og professionelt udført revy,

der sagtens kunne måle sig med de store studenterrevyer. Ingen i den tætpakkede festsal vil glemme den aften. Samme team prøvede at kaste lidt lys over de mørke novemberaftener med en cabaret, som også blev en pæn succes.

Jeg føler også trang til at nævne et prisværdigt initiativ udgået fra lærerværelset, nemlig en feature-dag med julen som emne; den 16. december slettede man det normale skema og gik i stedet i liniefagsgrupper på tværs af årgangene med det formål at samle ideer til en bog, der skulle give anvisning på »julerier« til folkeskolebrug inden for de enkelte fag. Bogen vil blive solgt på seminariet i 1972.

Det har været småt med foredrag i 1971, faktisk har vi kun haft ét, hvor 2 repræsentanter fra »Det nødvendige seminarium« fortalte om en alternativ læreruddannelse, som de ønskede at starte. Tankerne var ikke så verdensfjerne, som mange havde troet, og der er indledt et samarbejde mellem nogle af vore studerende og gruppen bag »Det nødvendige seminarium«.

Som en af »de gamle« tilhørende 54 loven, der fra juni 1972 ikke eksisterer mere, vil jeg gerne fremhæve den store indsats, rektor P. M. Hansen har gjort, for at vi ikke skulle blive en glempt gruppe, som ingen rigtig gad beskæftige sig med nu, hvor alle kræfter skulle bruges på 66 lovens indkøring; alle kræfter er blevet sat ind for at få 66 loven til at fungere så godt som muligt her på seminariet; men vi har på intet tidspunkt følt, at vi var glemte – tværtimod har vi altid mærket en levende interesse for vore problemer og en uhyre positiv vilje til at imødekomme de ønsker, vi måtte have.

Sidste afsnit kan måske synes lidt sekterisk, men jeg mener, det hører med i beskrivelsen af årets gang.

4/1/72 Peter Hansen.

NYE LÆRERE PÅ JONSTRUP

Kurt Andersen, f. 18.2.1927 i København. Matematisk student fra Metro-politanskolen 1946 og efter nogle år med forskellige former for socialt arbejde påbegyndtes seminarieuddannelsen i 1950 på Statsseminariet på Em-drupborg. Efter lærereksamen, med psykologi som speciale, ansættelse i Københavns kommune indtil december 1955. Fra dette tidspunkt ansat ved Ulrikkenborgskolen, Lyngby-Taarbæk kommune. Efter kommunens uddannelse i specialpædagogik

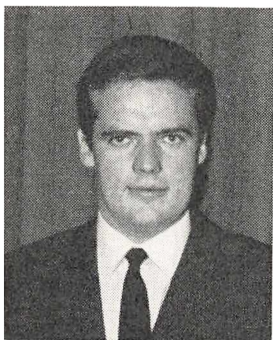

var hovedvirket i folkeskolen undervisning af læseretarderede på læsehold og i læseklasser, samt dansk i hele skoleforløbet. Medlem af Lyngby-Taarbæk kommunelærerforenings bestyrelse 1966–69, redaktør af Skolenyt. Medlem af DsR på DLH, starter Pædagogen i 1969. Studierejse til USA i 1961. Kursus på DLH: dansk litteratur 1957–58, didaktik og metodik, dansk sprog og litteratur 1966–1967.

Pædagogisk kandidateksamen i dansk 1970. Ansat som time-lærer i dansk ved SpE og Jonstrup 1969–70, Jonstrup 1970–71, og fastansat som seminarieadjunkt ved Jonstrup statsseminarium fra 1. november 1971 i et embede med dansk, mundtlig fremstilling og undervisningslære.

Axel Nielsen, f. 5.6.1929 i København. Student 1948. 1956 faglærereksamen i dansk. 1956 til 1961 lærer ved Tvermoes kursus. 1961 lærereksamen fra Blågård seminarium. 1961–65 lærer ved Skævinge forbundsskole, 1965–71 viceskoleinspektør ved Viskinge-Aunsø centralskole. 1971 cand. pæd. (pædagogik).

Jørgen Marcher, f. 28.8.1942, matematisk student fra Øregårds gymnasium 1961, soldat 1961–63, Hellerup Seminarium 1963–66. Lærer ved Trongårdsskolen, Lyngby, 1966–71. Time-lærer sem. 1969–71.

Seminarieadjunkt 1/8-71 i fagene pædagogik og undervisningslære.

Årskursus DLH i fysik, småbørnsundervisning, didaktik og metodik. Stud. pæd. (2. del).

DIMITTENDER 1971

4-års linjen

Karin Margrethe Allentoft	Bente Annelise Jensen
Alice Bjørn Cruse, f. Andersen	Christa If Jensen, f. Jensen
Finn Vendelbo Andersen	Pia Kølle
Nelly Birgit Taarning, f. Andreasen	Niels Martin Frost Larsen
Bendte Birkmose	Anne Dorthe Lund
Anne-Mette Brabrand	Hans Ole Windfeldt Lund
Mogens Brøgger Christensen	Ib Nielsen
Peter Fibiger Christiansen	Jette Kold Dahl, f. Olesen
Mogens Richard Dahl	Vera Johanne Højgaard Rasmussen
Jan Peter Fuglsang	Bodil Jette Ravnkilde
Else Tronhjem Sørensen, f. Godt	Ole Sjødahl
Susanne Linda Ejby Christiansen, f. Grann	Inger Skov
Inge-Lise Høyer Hansen	Claus Ruben Stokvad Søndergaard
Kirsten Hasfeldt	Svend Erik Sørensen
Ole Toft Jacobsen	Inge Toft
	Mona Dan Hansen, f. Pedersen

3-års linjen

Hans Christian Bundgaard	Lise Hvidtved Larsen
Jette Bøgh	Marianne Bøhmer Jensen, f. Larsen
Anne Krukow Christensen	Bent Tietgen Lund
Bo Ferdinandsen	Elsebeth Marianne Vestbjerg Madsen
Henrik Just Hansen	Eva Nielsen, f. Gammelgaard
Claus Hinrichsen	Bodil Kappers Olsen
Lone Birgitte Jensen	Johanne Bagge Guldborg, f. Olsen
Niels Jensen	Jørgen Laurits Olsen
Vibeke Jønsson	Dorte Hinrichsen, f. Paaske
Eliza Kehlet, f. Weide	Ellen Pedersen
Poul Erik Korneliusen	
Bodil Birgitte Kærdrup-Larsen	

Birgit Schleimann Petersen	Reinhard Werner
Søren Piił	Anette Merete Wingård
Torben Brügge Rasmussen	Elisabeth Hedegaard Aahauge,
Inger Schäfer	f. Laursen
Jens Tudvad	Peter Sparrewardt Hesse

3-års linjen

Lise-Lotte Mia Andersen	Tonny Møller, f. Nygaard
Lisbeth Estrid Balle	Annelise Nielsen
Tove Balslev	Bo Nielsen
Elin Brinck	Margrethe Orneborg Nielsen,
Vibeke Wiwe, f. Andersen	f. Olsen
Inger Birgit Eriksen	Jørgen Vibe Oechsler
Anne Cecilie Kjærulf Falkenberg	Berit Pelle
Birthe Møbjerg Hansen	Lenie Persson
Elisabeth Herler, f. Hellborn	Bo Ørneborg
Svend Lynge Herler	Jette Weng Christensen,
Kurt Højbjerg Jensen	f. Rasmussen
Margit Jørgensen	Lis Tarding Rasmussen
Ann Kragholm, f. Kreiner	Hanne Sørensen, f. Schou
Ellen Larsen	Pia Skoller, f. Persson
Poul Jacob Larsen	Anne Dorte Sørensen
Kirsten Lundgren	Niels Erwin Hansen
Flemming Melander	

3-års linjen

Niels-Henrik Andreassen	Birgitte Warming-Andersen,
Susanne Mortensen, f. Asmussen	f. Jensen
Ellen Vibeke Froberg Axelsen	Jannie Margrethe Jeppesen
Lone Gerd Christensen	Inge Merete Axholm Jørgensen,
Aase Ditlevsen, f. Rasmussen	f. Axholm
Hanne Dyhrfjeld	Anne Marie Lund
Lone Nielsen, f. Eilenberg	Birgitte Madsen
Grete Halskov, f. Holbøll	Pauli Morten Mortensen
Helle Mie Johansen, f. Jacobsen	Per Müller
Ole Dan Jacobsen	Jette Møller Ebro

Birgitte Nielsen	Marianne Storm-Larsen,
Sanna Sunrid Vatnhamar Olsen	f. Povlsen
Tonny Grete Holdt Olsen	Bodil Lerhøj, f. Rasmussen
Vibeke Dahl Olsen	Eva Regitze Schrøder
Sven Aagaard Petersen	Kirsten Elmer Jessen, f. Svendsen
	Niels-Jørgen Svendsen

JONSTRUPSAMFUNDETS STYRELSE

Førstelærer Vilh. Hellested, Hellested, 4652 Hårlev, formand, seminarielektor Frede Enkegård, Jonstrup, 2800 Lyngby, næstformand, lærer Asger Bang, Stadagervej 44, 2730 Herlev, kasserer, lærerinde, fru Gerda Winkler-Carlsen, 4862 Guldborg, H. J. Mortensen, Nørregårdsvej 5, Allerslev, 4320 Lejre, Hans W. Rasmussen, Teglgårdsvej 843, 3050 Humlebæk. De lærerstuderendes repræsentant er Peter Hansen.

Årbogens redaktør: Seminarielektor Børge Hjermmov, Søndervej 70 B, 2830, Virum, modtager gerne bidrag og forslag til »Jonstrupbogen«.